

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Rabszolgák lojalitása.

Pécs, 1897. aug. 4.

Megint volt egy nemzeti ünnepünk, a melyen a magyar kormány távollétével tündökölt; a segesvári Petőfi-szobor leleplezésére a magyar miniszterek közül egy sem mehetett el, mert valamennyi szörnyen el volt foglalva fontos államügyekkel, s ez az elfoglaltság még abban is megakadályozta őket, hogy lemondó leveleikben néhány melegebb szóval megemlékeztek volna az ünnepelt szellemóriás iránt táplált érzelmeikről s legalább kijelentették volna, hogy ha már személyesen részt nem vehetnek az ünnepeken, szellemileg mégis ott lesznek s együtt fognak ünnepelni az ünneplőkkel.

Az igaz, hogy ezt nálunk senki sem hitte volna el nekik, de hát akkor mire való volt a hivatalos elfoglaltsággal való mentegetőzés, hiszen ezt sem hitte el senki, mert ugyan miféle halaszthatatlan dolga volt pl. a kultuszminiszternek, akinek első sorban lett volna kötelessége megjelenni a költő ünneplésén, hogy két napra a fővárosból ne szabadulhatott volna?

De a mi kormányunk nem is ambicionálja, hogy lefelé higgyenek neki, csak arra ügyel aggódó körültekintéssel, hogy fölfelé el ne rontsa a dolgát s azért nem mert közösséget vállalni — legalább látszólag — az ünnepléssel, mert attól tar-

tott, hogy Bécsben ezt is készpénznek vették volna s a lojalitásukba vetett bizalom nagyon alászállott volna a forradalom költője iránt kifejezett tisztelet következtében.

Mert a lojalitás a főerénye a mai hivatalos Magyarországnak, de milyen lojalitás? A rabszolgák lojalitása, amely megalázó az alattvalóra és sértő az uralkodóra. Az őszinte, nyílt lojalitás, amely a magyar nemzetnek mindig kiváló ékessége volt, nem jár szolgálai megalázódással, nem követeli meg a nemzet érzelmeinek elfojtását, nem ellenkezik népünk ősi szabadságszeretetével, megadja a királynak ami a királyé, de nem látja szükségét annak, hogy feláldozza azt, ami édes mindnyájunké, az egész nemzeté.

A mai hivatalos lojalitásnak azonban egészen más a formája s ez a csúszás-mászás, kiindulva oly feltételezésből, amely méltán lehet a legnagyobb mértékben sértő a legalkotmányosabb királyra nézve, mert azok az urak, akik a magyar nemzetnek az ő nagyjai iránti kegyeletét, alkotásaik és küzdelmük iránt táplált lelkesedését összeférhetetlennek tartják az uralkodó iránti lojalitással, olybá tüntetik fel az uralkodót a nemzet előtt, mintha az minden nemzeti érzés levetkőzését követelné meg tőlünk s viszont a nemzetet látszanak megragalmazni az uralkodó előtt, hogy akkor, amikor nagyjait ünnepli, tulajdonképpen

antidinasztikus érzelmek felbuzdulásának hódol.

Pedig ez hazugság mind a két irányban. Dicsőségesen uralkodó királyunk kézzelfoghatóbban már nem is dokumentálhatta volna negyvennyolcadiki szabadságharcunkkal való teljes megbékülését, mint azzal, hogy a koronázási ajándékot a szabadságharc rokkantjainak ajánlotta föl. Valóságos sértésszámba vehető tehát az a föltételezés, mintha a király, aki a teljes kibékülést éppen a szabadságharc aktív hősei iránti elismeréssel dokumentálta, a nemzet részéről ellene és háza ellen irányuló tüntetésnek venné ugyanennek az elismerésnek és kegyeletnek minden nyilvánulását.

De a szolgálattelkek nem képesek annyira felemelkedni a porból, hogy az uralkodó magasztos érzelmvilágába hatolhassanak s azt az erkölesi tökélyt megérthetnék, amely annak jellegzetes sajátja; de a hatalom és anyagi javak után való féktelen sóvárgás által lenyűgözött felfogásuk a magyar nemzet nyílt és becsületel lelkületétől is annyira eltávolodott már, hogy képtelenek annak megértésére is, mikép a magyar szívben annál mélyebb gyökeret ver a koronás király iránti tisztelet és hódolat, szeretet és ragaszkodás, minél szabadabb folyást engedhet a nemzeti eszmények szolgálatában nagyot és dicsőt művelt hősök iránt érzett kegyeletének, s ez a kettős érzelm annyira egybeforrott

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Tíz év után.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A tikkasztó juliusi naplemente már a bányagondnoki iroda belső világosságába beledobta azt a sűrű világitást, melyet nem jó lámpával kivégezni; mert ha nem is kár az elfogyasztott kőolajért, de bizony a szemeknek határozottan árt.

Az ellenőr a távbeszélő szekrényénél áll, annak mindkét kagylóját fülelhez tartva:

— Halló! nem értettem, mit mondott bányamester ur a harmadik szintről!

— Halló! azt mondtam, hogy legyen szives a gondnok urnak háromszoros hurrahmat átadni, mivel tökéletesen megfelel a harmadik szint szénbősége az ő várakozásainak.

— Bravó! tehát sok a talált szén?

— Delfelé húzódik és azt hiszem a szint formációja szerint, hogy fotografiai hűséggel szakasztott olyan, mint a bányagondnok ur szintrajzában fel van tüntetve. Eljen a geologia, éljen a bányászat! Szerencse fel!

— Halló! kérem várjon csak egy kissé, most jön a gondnok ur; látom a kertben

— várjon kérem a telefonnál, mindjárt behívom.

— Igen; tessék.

Az éjszaki láthatáron még az elbucsuzott nap által visszaverődött bíbor néhány foszlánya égett; egy-két eleséget elmaradt anyafecske repült hangtalan fészke felé s a jázminbokrokban már felhangzott egy-egy szorgalmas tücsök cirpélése. A bányagözház gépeinek tudokló, ütemes zaja és a tárnák levegő ventilátorának zugása gyengén, alig hallhatóan hatolt fel ide a hegyre, melyen a bányagondnokság épülete állt.

A sötétebbé vált égen egy koránkelő csillag nyitotta fel csodálkozó szemét s utána nehánya már sejteté magát.

A völgyből most a falu harangja a nyolc órát harangozta ki a tájra, s mély hangja a pöfékelő gépek hangjával vegyülten terjedt széjjel az etherben.

A hegygerincen fel-feltűnnek kis, apró, bolygók, melyek közelebb érkeztükör banya lámpáknak bizonyulnak.

A harmadik bányászcsapat megyen a schicht-re.

A bányagondnokság kertje mögött kell elhaladni; s ahány kerül erre, a kertben motozgáló gondnok felé szívélyes szerencse fel-t kiált.

Az egyik aztán megáll, megemelintí sipkáját és lámpáját a földre helyezi.

— No Vendel! mi baj? tán ismét sztrájkot jelentesz be? kérdé mosolyogva a gondnok.

— Nem, gondnok ur! csak egy kérésem volna.

— Hát akkor kivele fiam! biztatá a gondnok.

— Husz forint előlegre volna szükségem — hebegé a bányász, s aztán szorongva várta a választ.

— Teringettél! az csakugyan nagy pénz; talán házat vettél? he?

— Nem, kérem alázattal gondnok ur; hanem a feleségem jött vissza Amerikából két gyermekével; nagyon, nagyon beteg, s aztán nincsen senkije, hát végső bajában hozzám fordult; mit tegyek? hát 'szen az én szívem sincsen acélból, mint odalenn a műhelyben a nagy pörölyök, megsajnáltam, — oly elhagyott, s aztán azok a szép gyermekek . . .

— Jó, jó, hallgass, — eredj a tárnába, még elkései a névfelolvasástól; ha holnap kijösz a tárnából, vár a pénz; addig felküldöm a Katit mindennel a mi szükséges; hanem annyit mondhatok, hogy nagy bolond vagy. Ha egyszer elhagyott téged, megszökött mással, semmi kötelezettségeid sincsenek . . .

— Tudom gondnok ur, de . . .

— Hallgass! Mikor elvetted, te voltál legjózanabb, legmegbízhatóbb bányászom a »Szent László« tárnában; midőn elhagyott, lump lett belőled; most már tíz éve, csak azért dolgozol, hogy éhen ne halj; ösztönből s ha jól leitted magadat, akkor izgága vagy, már egyszer sztrájkot kötöttél a nyakamba . . .

— O! nem felejttem el gondnok ur, hogy mit tett értem . . . nem engedte, hogy a

a nemzet lelkületében, hogy gyökerében támadja meg az egyiket, aki kárhóztatni, elfojtani iparkodik a másikat.

Eppen az a körülmény bizonyítja legfenyesebben a magyar nemzet rendületlen loyálisát koronás királya iránt, hogy azoknak a konkolyhíntőknek, akik a nemzeti kegyelet nyilvánulásának minden ünnepi alkalmával az uralkodó személyes érzelmeire való utalással vonják ki magukat, nem sikerült hitelre találniok a nemzet zöménél, amely el nem tudja képzelni, miként sérthetné a letűnt nagy idők emlékezete a lovagias, a nemzet odaadó hűségéről oly igazán meggyőződött király érzületét.

Pedig ezek a konkolyhíntők következetesen folytatják munkájukat; ha a nemzet társadalmi uton pótolja az állam mulasztásait s a modern Magyarország alapjait megteremtő férfiak emlékének maradandó oszlopokat emel, ők ezek felavatásától mindig tüntetőleg távol maradnak; de mivel álláspontjuk ferdeségét minden ilyen alkalomkor maguk is érzik, a társadalom kegyeletének minden tőlük telhető módon iparkodnak gátat is vetni, hogy minél ritkábban ismétlődjenek azok a nemzeti ünnepek, a melyektől nekik „túlságos elfoglaltság” címén távol kell maradniok.

Ez az oka, hogy Kossuth Lajos szobrának s a fővárosi szabadságszobornak az ügye annyira elposványosodott, hogy azok megvalósítása a mai kormányrendszer uralma alatt szintén azok közé a nemzeti aspirációk közé jutott, a melyekről az „okos, tapintatos, opportunus” politikusnak illik lemondani.

Persze opportunus dolog ez, mert csak így lehet a nemzet kegyeletét felségsértő, forradalmi célszavakkal megrágalmazni s magukat az udvar előtt olyan színben feltüntetni, mintha egyedül nekik lehetne köszönni azt, hogy a rebellis magyar nemzet rögtön nyílt lázadásba ki nem tör.

Igy iparkodnak magukat nélkülözhe-

csendörök elvigenek . . . letagadta, hogy én voltam a zendülők feje . . . aztán ismét munkába fogadott . . .

— No jól van, csak ne bőgj . . . eredj munkába, . . . Kati iziben felmegy a feleséghez, visz mindent . . . csak légy nyugodt . . . eszeden légy . . . és reggelre jer a pénzért.

Vendel köszönetet akart mondani, de csak hörgés hagyta el száját . . . felkapta hamar lámpáját és eltűnt a völgykatlanba vezető lejtős uton.

A gondnok aztán lassu réveteg lépésekkel ment be az irodába, hol már a nagy csilárt felgyújtották.

— Hohó! ellenőr ur még mindig itt?

— Igen; mert a jó hirt ha lehet, magam szeretem közölni gondnok ur.

— Jó hirt?

— Igen; az előbb jelenté a bányamesster, hogy a harmadik szint . . .

— Megtalálták a szenet? kérdé örömmel a gondnok.

— Igen; és a jelentés szerint, szakasztott olyan jellegűnek ígérkezik, mint a milyen a gondnok ur által rajzolt szintraizon feltüntetve van.

— Brávó! köszönöm ellenőr ur.

— Most tehát ajánlom magamat jó éjt!

— Köszönöm, viszont, ellenőr ur; apropos, lemegy ön a faluba a művészeket hallgatni vacsora után?

— Igen, ha közbe nem jön valami . . .

tetleneknek feltüntetni Bécsben, mert az uralom rögtön kisiklanék kezeikből, ha uralkodó és nemzet az ő közvetítésük nélkül egyszer igazán és őszintén meg találnák érteni egymást.

A fiu, a papa és a nagypapa.

Magyarország legfiatalabb mágnása, a Fehér Elefánt vitéze, a közel napokban ugyancsak kitett magáért. A liberális párt és rendszer megmentése érdekében mondott harcias beszédével vonta magára olyan mértékben a figyelmet, mint még eddig sohasem. Engemet azonban nem az ő harcias hangja, vakmerő hengegése lepott meg. Nem. Hanem a fiúnak az apáról mondott ítélete. Nyíltan megbélyegezte az apjának ellenzéki szereplését, midőn azt utánzásra nem érdemes hibának minősítette.

Hogy mit szól a papa a fiúnak ezen ítéletéhez, azt mi bizonyosra nem tudhatjuk; hanem ha az öregnek a veséjébe igyekezünk beletekinteni, nagyobb erőszítés nélkül is kiolvashatjuk belőle ezt a feleletet:

— Szerelmes fiam, a kiben nekem kedvem telik, egészen jól beszéltél; mert a cél szentesíti az eszközöket. A cél pedig az, hogy fenntartsuk a dicső liberális rendszert, mely hízal minket s még nagyobbra növeszti a familiát. Hát ebből az egyetlen indokból helyesen tetted, hogy nyíltan megbélyegezted az apád ifjúkori botlását; hanem ha őszintén hinnéd, amit mondtál, akkor te nem lennél az én fiam lélek szerint. Az az ifjúkori botlás annak idején szükséges volt; ezt neked is be kell látnod.

Mi lett volna belőlünk e nélkül az ügyes fogás nélkül? Gondold meg Pista fiam, gondold meg! Tudod, hogy a grosz papa milyen ügyetlenül csinálta a dolgot. Családunk jóvoltáért egyenesen és nyíltan beállott az osztrák szolgálatába. A jó öreg — Isten nyugasztalja — hallatlan botrányokat csinált a váradi vármegyeházán. Több becsülete volt adminisztrátorsága alatt a kóbor kátyának, mint a becsületes magyar embernek.

Ilyen ember fiának lenni, nem jó ajánlólevél, azt magad is belátod. Az alkotmányos időszak más taktikát követelt és 1875-ig, abban az időszakban, melyet te hibám idejének

— En is, hanem mintha kocsai állott volna meg a veranda oldalán?

— Csakugyan, én is úgy hallám. Jó éjt tehát, illetve viszontlátásra

Viszontlátásra!

Midőn az ellenőr elment, a gondnok elgondolkozva járt egyideig fel-alá az irodában; néha morgott valamit s aztán íróasztalához lépett s leült támlásszékeében merően a mindinkább besötétedő tájra nézve ki.

Halk csoszogás zavarta fel s becsületes, kissé együgyü ábrázatával Kati az öreg házvezetőnő állott előtte zavart arcán mély pir, a konyha takaréktűzhelye okozta-e, vagy más?

— Látogató érkezett; mondá Kati.

— Vendég? Ugyan kicsoda? éjjel?

— Vezessem be? kérdé Kati a kérdést válasz nélkül hagyva.

— De hát ki érkezett? nem ismeri?

A gondnok felkelt és a lakosztályába vezető ajtó felé indult; azonban a vendég már belépett; magas termetű barna utazóköpenybe burkolt hölgy állott az ajtóban.

— Asszonyom! kiáltá a gondnok elrémülve.

— Igen; én vagyok mérnök ur! illetve most már gondnok ur!

— Elmehek? kérdé Kati.

— El.

— Még egy teritéket? kérdé az öreg asszony félmosolylyal.

minősítettél, elteledtettem a boldogult nagyapádat s a hatalmat családunk kezébe kerítettem, — mely azóta oly szépen gyümölcsözik nekünk.

Az ország eltart minket, vagyunk jövedelmét élére rakjuk, ti grófokká lettetek. Lásd, midnezt a sok jót annak a pár eszendei »hibá»-nak köszönhetjük. Most már remélem, megértjük egymást; belátod, hogy neked most szintén el kell — ugyancsak a család érdekében — ítélned a világ előtt »ifjúkori ballépésemet.« Nem szaporitom a szót; fiam vagy. Mi megértjük egymást.

Hát én hiszem, hogy ők megértik egymást; azonban az ország is érti már őket: a nagyapát, az apát és fiut. Méltók ők egymáshoz a legteljesebb mértékben. Alig lehet közöttük különbséget tenni. A mennyire lehet, az bizony nem üt ki az élők javára. A nagypapa több ember volt, mint a papa és fiu. Nyílt és őszinte volt. Nyíltan szolgálta a saját érdekét.

A papa álnok ember, kinek lába soha sem szenvedte az egyenességnek utját. Élete delén az ellenzéki akció vezetésével erőt gyűjtött a hatalom elfoglalására. Mikor aztán oda került, mikor belopta magát a hatalomba, ő a kakukfiu egyenkint kidobálta a fészekből a nemesebb, de testre kisebb madarakat.

Furfang és erőszak nem lettek volna képesek őt sokáig a hatalom polcán tartani. Hiába hordozta a becsületes, az egyeneslelkű kálvinista nép szent könyvét, a zsolnárt, az Isten nem segítette az álnokszívű farizeust; saját hitfelei is elejtették őt. Mikor látta, hogy az Isten nem segíti, szövetkezett az ördöggel. Az ördög cinizmusával fordult neki mindannak, amit annak előtte szent dolognak hirdett: az önkormányzatnak, a népakarat menél gyakrabbi megnyilatkozásának stb. Belátta, hogy a becsületes, független elemekkel kormányoznia neki nem lehet, szövetkezett tehát a mindenre kész tönkrement existenciákkal s a nemzet munkaerejét kizsaroló üzérrel. Hitvány elemek még hitványabb önérdekére támaszkodott; ez volt a szikla, melyre hatalmának templomát felépítette. Ezen nyugszik a magyar liberalizmus most is, és ez a liberalizmus igazat beszél, midőn a generalist nevezi apjának.

»Sokat ártott az az ijesztő csontváz, vetitek ellen, hanem önzetlen volt, jót akart, nem kereste a maga hasznát.«

Nem így áll a dolog! A generális fene-

— Igen; azaz nem tudom, nagyságod bizonyára fáradt, nemde?

— Csak néhány szóra jöttem, kocsim aztán ismét visszatér Pohákra.

— Rendelkezésére állok.

A látogató leült a nádpamlagra, a gondnok visszaült helyére.

Mindkettő hallgatott.

— Midőn Önt elhagytam, kezdé a szép hölgy kellemes alhangjával, mely alig észrevehetően rezgett — midőn önt elhagytam, hogy Pohákra szökjem és hogy annak az embernek a karjai közé vessem magamat, akkor az asztalomon vagy a zongorán, már magam sem tudom, hol a bucsuzólevelemet hagytam; midőn Pohákra értem reggel — akkor az az ember meg volt halva; meghalt párbajban, abban a párbajban, melyet egy orfeum-diva miatt vitt.

— Tudom, mondá a férfiu.

— Aztán — folytatá keserű mosolylyal a hölgy — megfordítottam a szekerem rudját és elmentem szüleimhez Kassára. Ugyanabban a hétben halt meg az apám, reákövetkező hónapban az anyám halt meg.

— Mert szerették egymást! véle a férfiu.

— Aztán — folytatá mélyen elpirulva a hölgy — ellicitálták azt a fényes birtokot, a kassai házat, a miskolci szállóket, meg a bánrévei birtokot. . .

— Azt is tudom.

— Aztán zongora leckéket adtam, körülbelül kilenc évig.

— Tudom.

ketlen önzését csak ügyesen takargatta. Ezt az alnok embert nem a hazafiúi gond, hanem a zsugoriság aszalta meg. A zsugoriság öröge kerítette hatalmába, midőn a miniszteri nyugdíjat kieszelte. Azt mondta a szegény Paulernek csinálja s ő élvezze kéjes örömmel. Gróffá tette az öcscsét, hogy ezáltal legyenek grófokká fiai. Az egyenes ut itt sem kellett neki.

És a fiu? A fiu az ősök nyomdokain halad. Az ő üzletei jól állanak s ami fő, becsületes üzletek; mert ő nagyrabecsüli a nép munkaerejét.

A nagypapa törte a rögöt, a papa boronált és vetett, a fiu arat.

Szemes Miklós.

Napirend 1897. augusztus 5-én.

Naptár: csütörtök, aug. 5 — Róm. kath.: Havi boldogasszony. — Prot.: Ozvald. — Görög-kel: (jul. 24) Krisztina. — Zsidó Ab. 7. — Nap két 4 óra 28 perckor; nyugszik 7 óra 10 perckor. Hold két délben; nyugszik este 9 óra 45 perckor. Hold első negyede 7 óra 25 perckor este.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnyomás 751. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő és hőemelkedés várható.

Katonai utóállítás a Scholtz-féle sörházban reggel 9 órakor.

Haróászati lögyakorlat a mecsekhegyi lövőtéren.

— **(Havi boldogasszony.)** Holnap (csütörtökön) lesz Havi Boldogasszony napja, mely ősi városi ünnepeink közé tartozik. E napon a Havihegyen bucsu tartatik, melyre már ma igen sok bucsujáró érkezett a vidékről is. A Havihegy már ma élénk képet nyújtott a bucsusok sokasága folytán, holnap pedig a kápolnában állandóan ájtatosságok tartatnak. A hegyen a bucsu alkalmára a sátrak nagy csoportját helyezték el s az árusoknak jó bucsuvásár ígérkezik.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsvárosi anyakönyvi hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Mayer József, rk., Pécs — Amerlisz Mária Anna, rk., Pécs;

Nikli Károly, rk., Pécs — Horvát Mária, rk., Pécs:

— Mult héten aztán bucsut mondtam tanítványaimnak, mert a temesvári nagybátyám meghalt és rámhagyta félmilliónyi vagyonát.

— Tudom.

— Hát mit gondol Balassa ur, miért látogattam meg már most Önt?

— Azt nem tudom.

— Nem tudja? kérdé a vendég, kinek halvány, szenvedő arcán néhány gyémántsepp pergett le; nem tudja? igen, mert nem akarja tudni!

— Kérem asszonyom! csillapodjék, ne sirjon. Legyen nyugodt és kérem fogadja el a házamat mára, fogadja el szives vendéglátásomat, tessék s azzal udvarias modorral felnyitva az ajtót a kivilágított étterembe vezette a látogatót.

Ó! Sándor! hogy tudnék csak egy falatot is enni, sóhajta a hölgy.

— Ajánlok valamit; menjen fel Katival Vendelhez, annak beteg a felesége, gyerekei is; Kati visz fel mindent, ami szükséges, aztán, ha visszatér Samaritánus tisztétől — esetleg meg is jön étvágya. Magam pedig természetesen megvárom kegyedet.

— A Vendel felesége? tünődött az asszony, hisz az ha jól emlékszem...

— Igen; jól emlékszik, az is el volt tiz évig, de ma...

— Megyek; engedje meg, hogy segítsek Katinak.

— Csak tessék, sőt kérem!

Anker István, rk., Csurgó — Beke Mária, rk., Pécs;

Schnaufeld Ferenc, rk., Pécs — Gáspár (Gasparik) Julianna, rk., Pécs;

Deutsch Lipót, izr., Pécs — Krausz Cecilia (Szelina), izr., Pécs;

Kispap József, rk., Pécs — Tóth Mária, rk., Pécs.

— **(Katonai hangverseny.)** A pécsi Nemzeti Kaszinó jövő szombati nyári estélyén az 52-ik gyalogezred zenekara hangversenyt rendez. Ez az estély lesz különben az utolsó előtti nyári táncestélye a kaszinónak, mivel kivüle még csak egy estélyt tartanak, még pedig f. hó 21-én. A rendezőség dicsőretre méltó buzgalommal volt rajta mindenkor, ez estélyek sikerén s közönségünk egyetlen találkozóhelye és szórakozása ezek az estélyek voltak a nyár folyamán. Különösen figyelembe ajánljuk hát a szombati estélyt is, a melyen háziezredünk zenekarának hangversenyében is fog majd gyönyörködni és szórakozást találni az estély közönsége.

— **(Apró emberek mulatsága.)** A pécsi jótékony nőegylet kisededovodájának apró emberkéivel az óvó derék vezetője, a gyermekek kedves *Szigrist* bácsija f. hó 10-én (kedden) délután 3 órakor az egyleti helyiségekben gyermek mulatságot rendez. Az apró emberké a mulatság kezdetekor zeneszó mellett vonulnak ki az egyleti helyiségből fel a Széchenyi-térre s onnan vissza az egyleti helyiségbe, hol aztán kezdetét veszi a mulatság. Reméljük, hogy az apró emberek mulatságán közönségünk is minél diszesebb számban fog résztvenni, hogy gyönyörködjék azok játékaiban, szavalataiban, énekében és ártatlan örömeikben s hogy elismerését ezzel is kifejezze a gyermekek kedves *Szigrist* bácsijának, az óvó derék vezetőjének.

— **(Messze földről jött gyilkos.)** Distingvált külsejű fiatal ember állított be tegnap délután *Kereke* Miklós vizsgálóbíró hivatali szobájába, előadva, hogy ő gyilkolt, s ennek folytán lelkiismereti furdalásai nem hagy-

Midőn az öreg házvezető és az idegen hölgy elhagyták a vendég kocsián a bányagondnok házat, maga a gondnok visszament irodájába, s ott egy kis levélkét irt, melyet a szobalánynak adott át azzal a parancsossal, hogy a visszaérkező idegen nőnek okvetlen kézbesítse. Aztán meggyújtva zseblámpáját, és Negró az ujtundlandi kutyával együtt lement a faluba a művészeket „élvezni.”

A visszaérkező idegen hölgy sirva olvasta: „Tíz év óta teljesen átváltozott kedélyem. Mint becsületes ember, kénytelen vagyok megvallani, hogy kegyedet teljesen kitörültem szívből. Vendelnek szíve még érzékenyebb, az visszavette feleségét.

Köszönöm tehát szives ajánlatát, de sajnálatomra, elvből nincs szándékom jelenlegi helyzetemmel szakítani.

üdvözli: Balassa.

A szép asszony a pamlagra dült, s fogai-val tépte muszelin zsebkendőjét s ugy sirt, mint a záporosó; közben zokogta, kérdezve halkán, hogy tudta meg, hogy az örökségem mese?

A faluban lent, a kaszinóban az ellenőr, a gondnok, a patikáros, a postamester, főerdész, tanító, jegyző, doktor, állomásfőnök, a bérlő — gyűjtést rendeztek Vendelnek. Ötven forintot gyűjtött a gondnok.

— Legalább nem kell szegénynek előleg-et vennie.

Tihanyi Károly.

ják nyugodni, kérte tehát a bírót, hogy tartóztassa le. A vizsgálóbíró kérdéseire, választékos német nyelven, intelligenciára valló precizitással adta elő, hogy *Dornheim* Ernőnek hívják, augsburgi születésű, 33 éves mulakatos. Már évek óta tartózkodik Svájcban, ahol az Appenzel kantonban levő Walzenhausen városkában folytatta mesterségét. Itt megismerkedett a mult év folyamán *Rohner* Julia nevű fiatal leánnyal, szerelmi viszony fejlődött ki közöttük, amely nem volt eredmény nélküli, mert a fiatal leány ez év július havában egy kedves kis fiugyermekkel ajándékozta meg. A leány mostoha atyja, *Keller* bíró, már kezdetől fogva rossz szemmel nézte a viszonyt, s bár a fiatal ember házasságra lépési szándékát a megtörtént eset után kijelentette a mostoha atya előtt, ez tudni sem akart róla, hanem a legsértőbb szavakkal kiutasította a szerelmes legényt. Másnap, vagyis július 23-án este 9 órakor a fiatal ember újólág beállított Kellerhez, de ekkor már zsebében volt a töltött revolver és ismételte kérését, hogy adja oda neki mostoha lányát feleségül. Az öreg a legdühösebben támadt a fiatal emberre, aki elkeseredésében előrántotta revolverét s abból három lövést tett a szerencsétlen mostohára. Az öreg szeme előtt holtan rogyott össze, ő menekült, egész tegnapig folyton futott, míg Pécsre ért, de a meggyilkolt Keller holtteste s rémlátásai nem hagyják nyugodni, tehát azért jelentkezett, hogy elvegye megérdemelt büntetését és könnyítsen lelkiismeretén. A vizsgálóbíró felvettette a vallomásról a jegyzőkönyvet, amit a magát vádoló fiatal ember, bár reszkető kézzel, de elég csinosan aláirt, s aztán átkísértette az ügyészségi fogházba. Egyidejűleg táviratot menesztett a svájci Walzenhausenbe, hogy onnét is megerősítsék az elkövetett gyilkosságot, ami ha megtörténik, az ide menekült fiatal gyilkost kiszolgáltatják a svájci hatóságoknak.

— **(Pályázat.)** Pécsváros iskolaszéke a *Marschall* Ferenc, szigetkülvárosi népiskolai igazgató-tanító halálával megüresedett községi népiskolai tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázati kérvények az iskolaszék elnökségének címezve a polgármesteri hivatalban nyújtandók be f. hó 20 ig.

— **(Lögyakorlatok)** Mint már irtuk is, a mecsekhegyi lövőtéren holnap (csütörtökön) kezdődik a 19-ik honvéd gyalogezred lögyakorlata, mely holnap és pénteken fog tartani. E két napon a Mecsek körül a gyalog és kocsiközlekedés egyképpen tiltva van.

— **(Akik pénzben utaznak)** Hirdason a napokban egyszerre két betörés is volt s mindkettőt olyan jómadarak követték el, kik abban a hiszemben voltak, hogy a munkaidő és aratás után már találnak egy kis pénzt is a lakosoknál. Azonban *Cich* János szobájában, hová az ablakon törtek be, bár mindent felforgattak, pénzt nem találtak s így üres kézzel álltak tovább. Már *Loosz* Konrád szobájában egy ötforintos aranyat találtak s ezt el is lopták, meg elemeltek 16 evőkanalat, ami pléhből volt ugyan, de lehet, hogy ők ezüstnek nézték. Az ismeretlen betörőket keresik.

— **(Ujabb árvízveszedelem.)** Az Ausztriában pusztító árvíz következményeképp a Duna folytonosan növekedvén, megyénk baranyavári és mohácsi járásának Dunamenti községe-

geit is újabb árvíz fenyegeti. Különösen imminens a veszély *Kis-Köszegnél*, mely községet és határát májusban is elöntötte a Duna és az akkor átszakított töltés azóta kijavítva nem lett. *Vörösmart* és *Dárda* határa forog még nagy veszélyben, a mely most kétszeresen nagy kárt hozhat a lakosságra, mert a föld termése még mindenütt a mezőkön áll s mint értesülünk — már is víz alatt van. A járási szolgabírák már tegnap jelentést tettek az alispánnak a fenyegető veszélyről, ki ma maga is a helyszínére utazott. Hogy legalább a termés megmenthető legyen a fenyegető árvíz elől, a földmívelési miniszter rendeletére karhatalommal intézkednek a gabona rögtönös betakarításáról s ezért ma a pécsi csendőrparancsnokság husz csendőrt rendelt ki a fenyegetett helyekre, hogy ott a védelmi munkálatoknál felügyeljenek. Az árvíz kitörését, illetve, hogy a fenyegetett községek — Kis-Köszeg szomorú példájára — víz alá ne kerüljenek, talán a nagymérvben megindult védelmi munkálatokkal el lehet érni, de a mező és szántóföldek már ma is csaknem mindenütt víz alatt állanak.

— **(Somogy vármegye közgyűlése.)** Somogy vármegye tegnapi közgyűlésén — mint kaposvári tudósítónk írja — Szalay Imre azt az indítványt terjesztette elő, hogy a vármegye a katonai javaslatok beterjesztése alkalmából gróf Apponyi Albertet üdvözölje. A közgyűlés az indítványt leszavazta, valamint Szalaynak ama másik indítványát is, hogy a földadó felére leszállítsák.

— **(Autonomiai képviselőválasztás eredménye.)** Az autonomiai képviselőválasztást vezető központi bizottság ma délután 3 órakor tartott ülésében számlálta össze a szavazatokat. A bizottság munkálatában *Szautter* Gusztáv ügyvéd elnöke alatt résztvettek *Hepp* János, szabolcsbányai, *Kristóf* József bányatelepi és *Pelm* Kristóf németüröghi plébánosok s *Zsiga* László gyógyszerész. A szavazatok összeszámláltatván, a bizottság konstata, hogy a pécsi választókerület összes szavaztak 6378-an; ebből *Erreth* János ügyvédi kamarai elnökre 4735, *Majláth* László grófra 1635, *Kardos* Kálmán ország. képviselőre hét és *Vörös* Mihály tanárra egy szavazat esett. A bizottság ennek alapján *Erreth* Jánost 3100 szótöbbséggel a pécsi választókerület autonomiai képviselőjévé jelentette ki.

— **(Csillagos esték.)** A kritikus napok elmúltával derültebb napok jöttek s a nyári esték csillagos ege ismét feltárja összes szépségeit. Az évek az a része, melyben most vagyunk, a legszebb éjszakák idejének nevezhető. A természet megható csendjében mint óriás templom kupolája emelkedik fejjünk fölött a csillagos menybolt és a képzelet ezer s ezer szép képet alkot magának az eget misztériumairól. — De mindenek fölött a tejut köti le figyelmünket, mely most legszebb pompájában ragyog. Hatalmas és nyomasztó még a gondolata is oly csillaghalmaznak, mint a tejut, mely körüllog bennünket és ezüst-fehér szalagjával mint glória övezi földünket. E dicsfény pedig nem egyéb, mint sok milliárd csillagnak együttfénylése, melyek véletlenül-e vagy rendszeresen, nem tudják, de egy irányban — ugyszólván egy csillagfolyamban csoportosultak. Napunk — s vele együtt mi is — tagjai vagyunk a tejutnak, mely a perspektiva folytán csoportosul körívben a csillagsereg között.

— **(Kiderített lopás.)** Megirtuk nemrégiben, hogy *Bóli* József, herendi lakos pincéjéből 45 kiló 27 frt értékű zsirt elloptak. A csendőrségnek most sikerült a lopás elkövetőjét ifj *Bóli* (Török) József, ugyancsak herendi lakos személyében kideríteni, a kinél a megtartott házkutatás alkalmával 5 kiló zsirt meg is találtak, másik 5 kilóra valót egy rozszant elhagyatott pincéből adott elő, a hová elásta azt. A kiderített lopás ügyében a további vizsgálatot a törvényszék vezeti.

— **(Elgázolt kis fiu.)** Ma délelőtt 10 óra tájban a szigeti országúton a Zsivánovics-féle bolt előtt egy rácvárosi kocsis elgázoltatott a kocsijával egy négyéves kis gyereket. A fiu ott játszott a vízfolyásban az utca közepén s bár a kocsis egész lassu tempóban jött befelé a városba, még sem vette észre a kocsis és nekihajtott. A fiu a kocsis kerekei alá kerülván, jobb karja kifícamodott s maga aléltan maradt a földön. Persze erre a kocsis megvagdosta a lovakat és örült vágatásban menekült a szerencsétlenség színelyeréről a kérdőrevonatas elől. Az elgázolt kis fiut a segítségére sietők felocsolták és aztán hazavezették a mezőszél-utcában lakó szüleihez, kik most ápolhatják, mig kiheveri a szenvedett sérüléseket.

— **(Tilos a nemzeti csöndes.)** Domszögi és bugaci *Mokány* Bertalan ur által nemzeti csöndesnek elnevezett ferbli, meg a társai s köztük a huszonegyes is — tudvalevőleg — tilos játék, melyen ha rajtakapit az emberfia, hát az igazságszolgáltatással gyülik meg a baja. Ilyen bajuk van most *Kovács* János, *Schmirer* Sándor, *Scharf* Ferdinánd és *Tóth* József, szabolcsbányatelepi lakosoknak, kiket *Ullmann* Lajos mulatóhelyén huszonegyes játszáson fogtak a törvény emberei. A meglepett játékosoktól lefoglalták a bankot, melyben azonban csak 41 vas volt és elkobozták tőlük a kártyát is. Most a bíróság fog lelettük itélni, hová feljelentették őket tilos kártyajáték miatt.

— **(Érdekes statisztika)** Az egyházi birtokok legnagyobb része a katolikus egyház nagyjai és káptalanjai számára van rendelve. A római katolikus egyháznagyok birtokai nagyság szerint sorakozva a következő terjedelműek: Nagyvárad püspökség 187.393 kat. hold, Esztergomi érsekség 95.983 Kalocsai érsekség 87.433, Veszprémi püspökség 65.618, Egeri érsekség 42.397, Szatmári püspökség 30.032, Besztercebányai püspökség 28.825, Váci püspökség 27.582, Pécsi püspökség 26.550, Szepesi püspökség 26.332, Győri püspökség 18.874, Nyitrai püspökség 16.769, Csanádi püspökség 12.293, Erdélyi püspökség 11.872, Kassai püspökség 9.037, Székesfehérvári püspökség 7.656, Szombathelyi püspökség 7.417, Rozsnyói püspökség 7.187, Zágrabi érsekség 7.154, Összesen 861.542, hold. A római katolikus káptalanok birtokainak terjedelme 494.439 hold; a legnagyobb az egeri káptalané (116.138), a legkisebb a rimaszombatié 107 hold. A szerzetesek 145.225 holdat bírnak, az apátságok és prépostságok 148.323 holdat.

— **(Vásár.)** A baranyamegyei Véménd községben a múlt héten megtartott vásár oly látogatott volt, hogy minden elkelt, ami csak eladásra volt szánva. Különösen a baromvásár volt élénk; nemcsak a szomszéd községek és

vármegyéből, de még Tirolból is jöttek vevők, a véméni táji marha importálása végett. Ez alkalommal eladatott 480 drb. marha, 60 drb. ló és nagyon sok sertés.

— **(Elhajtották a lovait.)** Hahn József, szegzárdi gazda, Gemencbe búzát vitt a malomba s mig ő és vele volt kis leánya a malomban időztek, az alatt lovait a kocsi-val két ismeretlen tettes elhajtotta. Ezt a tulajdonos észrevéve, nyomban utánuk sietett. A lóköltők látva, hogy üldözik őket, Keselyűsnél a kocsiról leugráltak és az erdőben eltűntek.

— **(Tolvaj kisasszony.)** Steiner Lipót szegzárdi kereskedő boltjában egy úriasan öltözött 14—15 évesnek látszó kisasszony jelent meg, a ki mintegy 5 frt áru fogport, pudert, pirosítót, fogkefét és más apróságot vásárolt össze és ekkor szó nélkül a csomaggal a boltból kifutott. A segédek azonban rögtön utána iramodtak és visszavezették a magáról meglepedkezett kisasszonyt, a kitől a cikkeket elvéve, lakására kísérték. Hogy azután mi történt vele és hogy igazolta magát? — arról hallgat a krónika.

— **(A rózsák.)** Nincs az idén szerencse a rózsákhoz; a tavaszi virágzást legnagyobb pompájában érte a folytonos júniusi esőzés, ép így jár a másodvirágzás is. Az idei nyári szemzésekben is sok a kár. A tulságos vízbőség miatt sok szem meg se eredt, sok új hajtást pedig tulhizlalt az esőzés, minek következtében az anyatóhoz elég erősen nem forrt hozzá s az első szél kitöri. Az esős időjárás miatt a nemes ág igen buján hajt, miért igen célszerű, a szemzés kötelékét mihamarabb eltávolítani, hogy az anyág fejlődése is lépést tarthasson a nemes ág fejlődésével. Ezek a bajok arra tanítanak, hogy a nyári szemzésnél sokkal célszerűbb az őszi, alvó szemre való szemzés.

— **(A centiméterrel mért zseniálitás.)** Az emberek nagyságát és külsejét viszonyba állítani lelki képességeikkel és tulajdonságaikkal már nagyon régen megkíséreltek és e kísérletek igen jó eredményekre is vezettek a kriminalisztika terén, ahol büntetés-típusok és gonosztevő-alakok megállapítására vezetett. Különösen gonosztevők testrészeinek arányából, melyek minden embernél nagyon különbözők, igen sok jól bevált következtetést vontak azok lelki tulajdonságaira. De az anthropometria, mely a kriminalisztika terén ilyen jó eredményeket ért el, itt nem állapodott meg, hanem újabb az emberi tehetségek megállapítására is kiterjesztette tevékenységét. Egy amerikai tudós ugyanis összeállította a világhírű emberek nagyságának méreteit és arra a tapasztalatra jutott, hogy mig az embereknek általában 68 százaléka középtermetű, a többi pedig 162—175 centiméternél kisebb vagy nagyobb, addig a nagy embereknek más az arány, mert 341 híres férfiu között csak 74 középtermetűt talált, mig 142 a rendesnél nagyobb, 125 kisebb volt. Ebből látható, hogy a zseni szereti a szélsőségeket, mert tulnyomó része a zseniális embereknek a középmértéknél nagyobb vagy kisebb. Az előbbieket csoportjába számítja a tudós amerikai Dumast, Lincolnt, Nagy Pétert, Bismarkot, Kolombust, Goethét, Schillert, Gounodot, Richelieut, Schopenhauert, Turgenyevet;

az utóbbiakhoz tartoznak Balsac, Beethoven, Kant, Napoleon, Kepler, Spencer és Wagner. A közép-termetűeknek is azonban vigasztalásul szolgálhat, hogy olyan férfiak, mint Byron, Dickens, Gladston, Voltaire, Zola, Chopin, Dante, Heine, Linné, Luther, Michel Angelo, Renan, Spinoza és Newton is közép-termetűek voltak. A közepes nagyságuk is tehát biztathatják magukat azzal, hogy természetük még korántsem zárja őket el a nagyság és halhatatlanság útjától.

— **(Halálosvégű baleset.)** Brucker Gáspár vasuti raktáros halálosvégű balesetnek lett áldozata ma délelőtt fél 10 órakor Villányban. Amint a vasuti kocsikat összekapcsolták, Brucker a kocsik számait jegyezte s egy véletlen pillanatban a szertár kocsis lépcsőzete elkapta, alásodorta s alsó testét s mindkét lábát áttörte — s néhány pillanat múlva az életerős raktáros megszűnt élni.

— **(Kedves Györgyöt,)** az elfogott rabszökevény ma délelőtt kísérték át a rendőrségtől a királyi ügyészséghez. Az elfogott gonosztevő beteg s emiatt a rendőrség börtönében tovább nem tarthatják, hanem át kellett adni az ügyészségnek, hol majd a fogház kórházában kigyógyítják a bajából. Akkor először a csendőrség kapja kezébe s nyomozni fognak vele egy Mohácson elkövetett rablógyilkosság ügyében, melyről ugyan ő semmit sem akar tudni s azt állítja, hogy akkor még, mikor az történt, a dárdai járásbírósnál volt fogva, de alapos gyanu van arra, hogy már akkor megszökött és ő követte el a rablógyilkosságot. Ha aztán a csendőrség végez vele, akkor ismét rendőrségünk

kapja kezébe, mert a vizsgálatot ellene még nem bírták befejezni. Eddig is beismerte ugyan a legutóbb történt 3 hentesületbe és két boltba véghezvitt betörések elkövetését, de a rendőrség reméli, hogy az összes mostanában történt pincebetrések és egyéb lopások tettese is ő és az újabb vizsgálat megindítása-kor azokat is be fogja majd ismerni. Arról tudni sem akar, hogy cinkostársa lett volna s a kit tegnap e gyanu alatt letartóztattak, azt az embert még csak meg sem ismeri. De a rendőrség nyomoz Szegzárdon és Tolnán is, hol cinkostársának kell rejtőzködni. Az elfogott gonosztevőnél egy hatalmas betörő vasat, 13 álkulcsot s több órát és ékszert találtak, melyek mind a betörések alkalmával jutottak birtokába. A jómadár kézrekerítője Kovács Antal rendőrbiztos által felvett vizsgálati jegyzőkönyvek már eddig is egész csomót tesznek ki, melyek bizonyára szaporodni fognak az újabb vizsgálat alkalmával.

— **(Milyen lesz az idő?)** Ne higyjük el, a minek a kalendárium augusztus hónapját elnevezi. Ne higyjük, hogy most, mikor még a legmelegebb napoknak kell bekövetkezniök, az a hónap köszönt már ránk, melynek Nyárutó a neve. Beleszokván a nyár kellemetességeibe — a legutóbbi napokban ugyan keservesek voltak ezek a kellemetességek — nehéz megbarátkoznunk azzal a gondolattal, hogy most már az ősz áll a küszöbön. Pedig hiába áztatjuk magunkat, ez a megdönthetetlen valóság. Megijedni azért nem kell, hiszen lesz még bőven szép idő. A 100

éves naptár ugyan nem sok meleget ígér, de a mai nemzedék nem nagy kegyelettel viseltetik e jövődélés iránt. A 100 éves naptár jóslásai a következők: Az első öt napban szép meleg idő lesz; hetedikén beborul az ég és esni kezd az eső, ami csekély megszakításokkal egészen 14-ig tart, azután változik az idő és szép meleg lesz egészen 27-éig, amely időtől kezdve sok esőben léssen része az emberiségnek. Így jósol a kalendárium. Az augusztus időjárását Herschel így jósolja meg: szép idő, ha északról vagy keletről a szél fú s ez eltart 12-ig; ekkor változóvá lesz az idő még 20-án tul is; 28-án meg éppen esős is az idő. Aki mindezekből a jóslásokból nem tudja még, milyen időt is várhat a nyár utolsó hónapjában, annak ideírjuk, hogy tapasztalása szerint milyen lesz az idő. Ime: derült napokban a hőség még nagy, azonban néha országos esők és szeles időjárás is bekövetkeznek; a hónap vége felé apad a hőség és a csendes, kellemes ősz közelit. Ezek után reméljük, mindenki tudni fogja, mit várhat augusztustól.

— **(Ének a trafikról.)** Kezdjük azzal, hogy gazdag embernek lenni, kellemes foglalkozás, ellenben szegénynek annál rosszabb. A gazdag ember a maga krajcárjairért valóban pompás szivarokat szív, a szegény ember ellenben a maga nagyon is néhány krajcárjairért kap a trafikban zsákba macskát. A zsákba macska, állítólag, ősbudavári találmány; egy skatula az egész, melyben a vevő sohasem tudja, hogy mit fog találni.

nak férjek, kik nemes és előkelő házából nősülvén, semmi gondot sem fordítanak arra, hogy nejöket becsületesekké és jobbakká képezzék, inkább lealázzák, lealacsonyítják őket, mintsem, hogy megtartanák a női méltóságban, mint a lovat a maga egyenes magatartásában.

Drastikus ugyan e hasonlat, de sok igazságot foglal magában és annál inkább kell, hogy e tanácsot a férj urak megfogadják, mert ha szigoruan veszik, könnyen belátják, hogy csak így érhető el a boldog házasság legelső feltétele, hogy a házasság felek legyenek a szerelemben, — csak így fogja az asszony beláthatni, hogy bár a családi hajlék az ő lelkére van bízva, mégis azért, hogy a közös élet szent hivatásának eljen benne. Akkor majd az asszony az ő finom izlésével és meleg szívével paradicsommá alakíthatja e hajlékot, a melyben minden butordarab és minden cérnaszál az ő hű szerelméről mesél a férjnek, mikor ő a külső világ nagy piacáról ide betér. A mint a lábát ide beteszi, mindenfelől a merre tekintete fordul, látnia, éreznie kell, hogy ez az itthona; a mit künn — járja bár be az egész világot és pazarolja bár rá minden vagyonát — nem találhat: az érte való, a minden külön való érdektől ment szerelmet, ez itt mindenfelől feléje áramlik.

A mely férj így cselekszik, ahhoz nem lesz neje hűtlen, az nem fog unalom kerülésből más férfi karjai közé esni, az könnyen be fogja látni, hogy a családi hajlék gazdag tere a női munkásságnak. Innét nemcsak igazgatja, de ha kell, egészen át is alakíthatja férjét.

A férj hanyag az ő dolgaiban? Nem lesz soká az, ha a hű feleség előtt mindennél előbb való az ő

- Hallotad a börzepapírok ismét lejjebb szálltak?
- Valóban?
- Igen. Apropos neked leányod van.
- Van. Lottinak hívják. Ugyan hány percenttel?
- Harmadféllel. Te, fiam szeretné Lottit elvenni.
- Hm . . . harmadféllel? Hja vagy úgy, azt mondád fiad van.
- Igen.
- Mit adsz neki?
- Egy pálinkafőző gyárt X. falván, mely hetedfél procentot jövedelmez.
- Az kevés, én egy renomirozott agenturgeschäfftet adok.
- Azonkívül kap huszezer forintot obligációkban.
- No ez segít valamit a dolgon.
- Hát a leányod?
- Tavaly a nyakamon maradt kétezer pár szövött harisnya, azt is verworthatják.
- Ez még kevés.
- Na Isten neki, adok vele még két Pállty és három creditlost.
- Áll az alkú!
- Irjuk meg a szerződést!
- És így gyermekeink boldogságáról gondoskodva van.
- Tökéletesen . . . hm . . . csak harmadfél percenttel . . . hm . . .

A hideg számok összeadása és kivonása közben létrehozott ily házasság miképp hozhatná létre azt, mit nem lehet számokkal kifejezni: a családi boldogságot.

De legyen bármi az összekötő érdek, az oly nő, a

Pedig a dohánygyárak találták ki ezt az ötletes dolgot, csak hogy nem skatulyában, hanem az olcsóbb szivarokba rejtik azt a bizonyos macskát. A szegény ember megvesz egy szivart és azt hiszi, hogy most a dohányért adta pénzcsekjét. Pedig csakhamar kiderül, hogy zsákban vett macskát; a dohányburok alól, hol egy vasszög, hol egy nadrágrészlet, sóskifli, pipaszurkáló kandikál ki. — A dohányjövedék-kimutatás az 1896-ik év első negyedéről már elkészült. A számok legvilágosabban beszélnek, hogy mennyire aránytalan az olcsó és drágább szivarok jósága és ára közti viszony. A fogyasztás általában növekedett, de míg a finomabb szivarok fogyasztása jelentékeny többletet mutat fel, addig az olcsóbb szivarok és különösen a cigaretták igen gyengén fogytak. Hogy csak két számot említsünk megvilágosítás okából, a nyolc krajcáros trabukkóból százhetvenezerkétszáz darabbal több fogyott, mint tavaly, míg az ugynevezett kurta szivarokból 2.007,900 darabbal kevesebb, mint a múlt évben. Az állam azonban így is jó üzletet csinál, mert a kimutatás szerint az elmúlt évnegyedben 11.121,679 frt volt a bevétel, míg a múlt év ugyanily időszakában 11,145.709 frt volt a jövedelem. A múlt évi többlet tehát 125,970 forint.

Törvénytörvények.

§ Elhalasztott végtárgyalás. *Auerbach C. H.* budapesti cég, *Gráner Simon* németbolyi lakos órás ellen sikkasztás miatt emelt panaszára vonatkozólag tegnapi volt

kitűzve a végtárgyalás a pécsi kir. törvénytörvényeknél. A végtárgyalásra panaszos cég nem jelent ugyan meg, de levélben jelentette ki, hogy panaszát fentartja. A végtárgyalást azonban még sem lehetett megtartani, mert a vádlott sem jelent meg, az idézési vétive sem érkezett be. A végtárgyalást ennél fogva elhalasztotta a bíróság, illetve új határrnapra tűzi ki, melyre a vádlottat elővezetés terhe mellett újra meg fogják idézni.

§ Az idill vége. *Jirasek* Juliánna, szemrevaló szobacicanak egy májusi estén kedve kerekedett kocsikázni. Felkerekedett hát *Szüle* János, fiatal bérkocsis kocsijárára, a ki utasokat vitt ki a Bányatelepre. A bakon ülve élvezte végig a kocsikázást a leány s mikor este visszajöttek, beült a kocsi puha belsejébe és úgy hordoztatta magát utcáról-utcára. A siklósi-utca végén azonban a kocsinak is kedve kerekedett kivenni a csinos szobacicától a kocsikázásért a vámot s ebből aztán olyan skandalum keletkezett, hogy a megbántott szobacica feljelentette nagy súlyos bűnéért a kocsiszt a bíróságnál. A feljelentett kocsis ellen tegnap tartotta meg a pécsi kir. törvénytörvények a végtárgyalást, a mely azonban azzal végződött, hogy a vádlott bűntelensége kivilágosodott, a panaszos szobacica is megbocsájtott neki s így a bíróság a további eljárást az ügyben megszüntette.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése augusztus 4-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Napirenden volt a hazai pénzügyintézetek által kibocsátott némely kötvények biztosításáról szóló törvényjavaslatnak részletes tárgyalása.

Károlyi Sándor gróf, *Bartha* Ödön és *Blaskovich* Ferencnek vonatkozó módosítványait a többség elvetette, és *Tisza* István gróf, valamint *Lukács* László pénzügyminiszter felszólalásai után a javastatot részleteiben is elfogadták. Ezután

Dániel Ernő b. kereskedelmi miniszter válaszol *Rakovszky* István interpellációjára az óbudai sztrájk ügyében, amit *Percel* Dezső szintén kiegészít a maga részéről elmondott feleletében. A válaszok lényege, hogy a vizsgálatot elrendelték és a sztrájkot nem a munkaadók, hanem a munkások idézték elő követeléseikkel.

Dániel Ernő b. kereskedelmi miniszter válaszol ezután *Hentaller* Lajosnak az amerikai Dingley-bill, — vagyis pótvámok iránt tett interpellációjára. A miniszter nézete szerint ezek a pótvámok károsítják ugyan kereskedelmünket, de izoláltan nem tehetünk ellenük semmit, csak majd a többi államokkal együttesen véghez viendő akcióval védhetjük meg érdekeinket.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök válaszolt ezután *Molnár* János interpellációjára az aratási sztrájk ügyében. Tagadja az összefüggést a sztrájk és egyházpolitika között, a vállalosságot védelmébe veszi és a revíziót abszurdumnak tartja.

Percel Dezső belügyminiszter *Olaj* Lajos interpellációjára a fővárosi választók névjegyzéke tárgyában kijelenti, hogy mindenben helyesli a központi választmány eljárását; *Mócsy* Antal interpellációjára megnyugtatólag felel, ugyanis a szemérmetlen képek elárusítását rendeletileg betiltotta.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök *Eötvös* Károly és *Holló* Lajosnak a pozsonyi fogadtatás ügyében tett interpellációjukra azt adja válaszul, hogy itt semmi célatosság nem for-

kit férjéhez nem a szerelem, hanem a házasság formszerűségei csatolnak, ha nincs meg lelkében azon becsületesség és mély kötelességérzet, mely a hűség tekintetében legalább pótolná a szerelmet, csakhamar el fog tántorodni. A nőnek élete a szerelem, szeretnie kell, ha tehát férjét nem szereti, szükségképen máshoz vonják szive vágyai és kész a veszély, mert vajmi kevés nő bír oly lélekerővel, mely leküzdhetné a szív szavát. A nő tehát mást szeret és legyen bár szerelme tiszta, mint az angyaloké, megszegte már általa a házassági hűséget.

Más nő, ki nem állhatatos, ki a szerelemben is a változatosságot keresi, nem elégszik meg vele, ha kedvese van, hanem egyszerre, vagy egymásután többet tart magának. Az első viszonynál, melyet mással köt, lelkiismeretének hangja még fel fog szólani a hűtlenség ellen, a másodiknál is hallatja még magát, bár sokkal gyöngébben, míg végre a harmadiknál vagy negyediknél teljesen elnémul és mikor az ötödiket kezdi, a megszokottság már annyira vitte, miszerint azon boldog hiedelembe képes magát ringatni, hogy ez jól van így, ennek így kell lennie.

Annyira megszoktuk már a házassági hűtlenségeket, miszerint a legmindennapibb dologként hallgatjuk meg, ha valamely nőről azt mondják »van valakije.«

Tény, hogy a házasságtörés sokkal gyakrabban fordul elő az előkelők, gazdagok osztályában, mint a középrendűek és szegényeknél. Ez már némileg életmódjuk és állapotjukból következik. A szegényebb sorsú nő idejének legnagyobb részét munkával tölti el, a házban mindig akad valami tennivaló s a gondos háziasszonynak jelen kell lenni mindenütt, soknak tehát a szó szoros értel-

mében ideje sincs a szerelmeskedésre gondolni; az előkelő gazdag nők nem nyulnak semmihez, nincs gondjuk sem mire, mert a cselédség mindent elvégez, — ekkép unatkoznak és gyakran csupa unalomból, pusztán szórakozás kedvéért »kikezdenek« egy férfival, utóbb mind jobban belebonyolódnak saját kivetett hálójukba, míg végre elbuknak benne. Már lakási módjuk is, mely szerint a nőnek külön lakosztályai vannak, sokkal alkalmasabb ily tiltott viszonyok fenntartására.

Ennek elkerüléseért követeljük, hogy legyen a férj művelője, tanítója nejeének. A leány 18—20 éves koráig nem szeresheti meg az élettapasztalatokat, könnyedén fog mindent fel, nem kutatja az okot, melyből az okozat származott, — szerinte minden ki van himezve, meg van varva és kész, mint a kalap a divatárusnérál.

Plutarchot barátja *Pollianus*, midőn megnősült megkérde, mikép igazgassa nejét, mire *Plutarch* azt a tanácsot adá neki: »Barátom! a menyegzői szobának a becsület és tudomány iskolájává kell átalakulni, gyűjts tehát mentől több ismeretet, gyakorolván magad mindabban, a mi csak hasznos lehet, gyűjts mindenünnen, mint a méhek, magad vivén el és egyedül csak magadban növ számára mindazt, a miből okulhat. Felhasználva minden kedvező alkalmat, említsd fel a jó könyveket és ismerd meg velök őt, mert ezentul atyja és anyja lesz, — nem kevésbé válik dicséretére a férjnek, ha neje így szól hozzá: »Te tanítóm és mesterem vagy az ismeretekben«, mitha ezt mondja neki »forrón szeretett férjem vagy.« De vannak ügyetlen emberek, kik csak akkor tudnak lóra ülni, ha a ló egyenesen megáll ellőttük és épen azért arra tanítják, hogy lehajoljon; épen így van-

Ödön és
adosítvá-
István
miniszter
teiben is
miniszter
ójára az
el Dezső
mondott
a vizs-
a mun-
elő túl.
miniszter
z ame-
k iránt
ete sze-
ran ke-
ehetünk
államok-
val véd-
válaszolt
az ara-
sszefüg-
özött, a
reviziót
aj Lajos
névjegy-
ben he-
Möcsy
g felel,
usítását
Eötvös
fogad-
zt adja
em for-
63
előkelő
k sem-
o unat-
rakozás
jobban
gre el-
t a nő-
bb ily
a férj
koráig
den fog
okozat
e, meg
t meg-
a taná-
a be-
jts te-
abban,
mint a
an nőd
minden
ismer-
sz, —
je igy
sme re-
férjem
akkor
tük és
y van-

gott fen; ennél fogva a jövőre nézve intézkedni teljesen fölösleges, mert a fogadások alkalmával az országgyűlés küldöttségét az elsőség feltétlenül megilleti.
A Ház többsége a miniszteri válaszokat valamennyit tudomásul vette.
Ülés végén Szluha István interpellált a jogtalanul beszédett örökségi ügyében.

TÁVIRATOK.

— **Autonómia.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sopronban Asbóth János orsz. képviselőt autonómiai képviselőnek megválasztották.

— **Ag. ev. egyházi választások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A turócmezei evang. egyházi választásokat a kerületi gyűlés valószínűleg meg fogja semmisíteni; mert a megválasztott egyének közt sok panszláv agitátor van.

— **Árvizek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Duna, Rába, Rábca folyton növekedik, a Hernád-völgye is egészen el van öntve.

— **Szerbek panasza.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szerbek a karloviçi kongresszusi eseményeket a horvát tartománygyűlésen interpelláció alakjában szóba hozni szándékoznak.

— **A bolgár fejedelem látogatóban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem tegnap Sinajába, a román királyi család nyári rezidenciájába érkezett. A fejedelmet a predeáli határállomáson a román hadügy-miniszter, a közmunka miniszter és Baycoyano hadtestparancsnok fogadták.

— **Szerb dezertorok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Számos szerb katonaszökevény érkezett tegnap Zimonyba. Azt állítják, hogy a rossz ellátás készítette őket szökésre, sőt zsoldjukat sem kapták meg régóta.

— **Földrengés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Triesztben tegnap délután gyenge földrengést éreztek.

— **Nagy beteg előkelő férfiak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kozma Sándor nyugalmazott kir. főügyész, és Kovács József hírneves egyetemi sebész tanár súlyos betegen fekszenek. — Kozma Sándor délóta agóniában van, elhunytát minden percben várják.

— **A játék ördöge.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Monte-Carlóban egy német, miután óriási összegeket vesztett, föbelötte magát. Az eset kínos szenzációt keltett.

— **Rejtélyes hulla.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap Kőbányán, a jászberényi uton egy gödörben egy férfi hullát találtak. Gyilkosság gyanúja forogván fenn, a vizsgálatot elrendelték.

— **Szilágyi Dezső a 16-ik §-ról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szilágyi Dezső egy ellenzéki jogász képviselő előtt kijelentette, hogy a módosított 16. §. politikai alkotás, amelyhez jogi szempontból igen sok szó fér. Az új szövegezés különben az ő befolyása nélkül történt.

— **Minisztertanács.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma délután a

miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, melyen az összes miniszterek, a Karlsbadban időző honvédelmi miniszter kivételével, résztvettek. Jósika b. miniszter is lejött Bécsből.

— **A német császár Oroszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vilmos német császár ma utazott el Szent-Pétervárra.

— **Sándorka és Natália.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sándor szerb király anyjával ma délben átutazóban Budapestre érkezett. Előbb Bécs-be mennek mindketten s onnét Natália fia nélkül megy Biarritz fürdőhelyre.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Kiadó lakások.

Petrezselyem- és Vilmos-utczák sarkán épült új emeletes házban

két emeleti lakás

minden szükséges mellékhelyiséggel,
egy földszinti lakás,
bolt- és a szükséges mellékhelyiségekkel

november 1-ére

berbeadók.

Bővebbet Vilmos-utca 1. sz. alatt, a tulajdonosnál.

Üzlethelyiség-változás!

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek szives tudomására hozni, hogy

puskamüves-üzletemet

helyszüke miatt

f. évi augusztus hó 1-étől kezdve

Király-utca 38. sz.

(Mestrits-féle házba)

helyeztem át, hol egyszersmind sportkedvelők számára a világhírű

Styria-kerékpárokból

Pécsett egyedüli raktárt berendeztem.

Pécs, 1897. augusztus hó 1-én.

Kaiser Henrik Ferencz
puskamüves.

64. 1897. szám,
iskszéki

Pályázati hirdetmény.

Pécs szab. kir. város községi iskolaszéke Marschal Ferencz szigeti külvárosi néposkolai igazgató tanító elhalálozásával üresedésbe jött, az 1897/1898-ik iskolai tanévre már betöltendő,

tanítói állásra

ezennel pályázatot hirdet.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, akik ezen 400 frt évi fizetéssel, s ötödévi korpótlék élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, miként születési bizonyítvánnyal, tanképesítő okmányokkal, előtanulmányaikat, úgy eddigi szolgáltatásokat igazoló, valamint egészségi állapotukat feltűntető orvosi bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérelmüket Pécs szab. kir. város községi iskolaszékehez címezve, legkésőbb folyó évi augusztus 20-ig Pécs sz. kir. város Polgármesteri hivatalában a hivatalos órák alatt adják be. Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pécsett, 1897. évi augusztus hó 1-én.

Áidinger János s. k.

kir. tanácsos, országgyűlési képviselő,
a községi iskolaszék elnöke.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.